Verkkokokouksia ja vertaisarviointia aluekehityshankkeessa

3.12.2020

Digiloikkaa on otettu tänä vuonna myös EU-hankkeissa, kun projektitoiminta on jatkunut pääosin etäyhteyksin koronan keskellä. Kansainväliset, tai useimmiten eri maiden maakuntien väliset hankkeet tarjoavat mielenkiintoisia mahdollisuuksia muun muassa aluekehitykseen. Ruokaketjun digitalisaatiota kehittävän Regions4Food -hankkeen syksyn agendalla oli valmisteltujen toimintasuunnitelmien vertaisarviointi hankepartnerien kesken. Koronan tuomat muutokset ovat tarkoittaneet pääasiassa henkilökohtaisten tapaamisten siirtämistä verkkoon.

Hyvin yksinkertaistetusti yleinen toimintaidea Interreg Europe -rahoitusohjelmassa, josta myös Regions4Food on rahoitettu, on ollut seuraavanlainen. Tiettyyn hankkeeseen hakeutuvat maakunnat, joille kyseinen teema on alueellisesti tärkeä painoala ja jota halutaan kehittää edelleen. Aluksi kartoitetaan maakunnan omia hyviä käytäntöjä ja lähtötilannetta – missä meillä mennään ja mitä annettavaa meillä on muille. Sitten tutustutaan muiden hankepartnerien hyviin käytäntöihin ja jaetaan omia oppeja. Tämä on perinteisesti tapahtunut study visit -reissuilla, joissa tutustumassa on myös paikallisia sidosryhmän jäseniä. Muiden hyvistä käytännöistä valitaan omalle maakunnalle sopivimmat ja kehitetään ne sellaiseen muotoon, että ne hyödyttävät ja kehittävät oman alueen toimintaa. Tästä tulee alueellinen toimintasuunnitelma, Action Plan.

Yleensä tähän prosessiin sisältyy vierailuja ja alueidenvälisiä seminaareja, tutustumista hankekollegoihin ja alueellisiin sidosryhmiin, minkä kautta saadaan ideoita ja verkostoja myös jatkoa varten. Kääntöpuolena tämä on tarkoittanut välillä vähemmän järkeviä lentomatkoja pariksi päiväksi toiselle puolelle Eurooppaa, samalla kun keskustellaan kestävästä kehityksestä.

Tapaamisten siirtyminen verkkoon on ilman muuta tehostanut toimintaa ja sekä maapallo että matkustajan omatunto kiittävät. Keskustelut ovat pysyneet tiukemmin asiassa pakollisia korona-kuulumisia lukuun ottamatta. Tuntuu, että kulttuurierotkin pienenevät, kun verkkokokousten toimintamalli pakottaa pienempään muottiin. Tehokkuus on toki hyvä asia, mutta on myönnettävä, että jotain puuttuu. Uusia kontakteja, tutustumista ja epävirallisia keskusteluja ei tule, vaikka juuri niiden kautta yleensä päästään luomaan jotain uutta. Toimintatapa on ekologisesti kestävämpi, mutta sosiaalinen puoli kärsii.

Vertaisarvioinnit saatiin kuitenkin syksyn aikana Regions4Food-hankkeessa toteutettua, ja kunkin maan asiantuntijat paneutuivat asiaan tahoillaan perinpohjaisesti. Etelä-Pohjanmaalla arvioitiin muiden partnerien hankesuunnitelmia loppukäyttäjien osallistamisesta niin sanotun quadruple helix -mallin mukaan. Me puolestaan saimme vinkkejä ruokasektorin innovaatioyhteisön kehittämiseen, koulutukseen ja datan yhdisteltävyyteen liittyviin ideoihin. Näistä on hyvä jatkaa alueellisen toimintasuunnitelman luomista. Toivomme myös, että pääsemme vielä tapaamaan tuttuja hankepartnereita ennen hankkeen loppua.

On tietenkin oltava kiitollinen, että koronan vaikutus toimintaan on pelkkä pintaraapaisu. Mielenkiintoista kuitenkin nähdä, miten se vaikuttaa kansainvälisten hankkeiden tulevaisuuteen. Toimintatavat epäilemättä muuttuvat pysyvästi ja digitaaliset ratkaisut ovat tulleet jäädäkseen.

Soila Huhtaluhta
projektipäällikkö, Regions4Food
Seinäjoen ammattikorkeakoulu

soila.huhtaluhta@app-staging.seamk.hion.dev, 0408680604